

Nawoord van de auteur

Keer op keer wilde ik zo snel mogelijk afstand nemen, verbergen, en vooral de buitenwereld tonen dat ik nog normaler was dan ‘normaal’. Ik was uitermate bang voor de consequenties van openheid; het was angst voor stigmatisering in de overtreffende trap. Maar meer nog was het misschien wel een onbewuste schaamte voor mijn gebleken onmacht of de vrees dat mijn emoties me zouden overweldigen als ik ze toestond. Ik verschool mij achter een dikke muur van gespeelde stoerheid.

Ondanks de constant sudderende behoefte mijn ervaringen op papier te zetten, waagde ik daarom nooit de stap. Bovendien was de werkelijkheid in alle opzichten te overweldigend. Het was gewoon te veel. Ik kon dat niet terugvertalen op papier. Dat ik daar rond de vierde transplantatie wel in slaagde, was waarschijnlijk een kwestie van opgebouwde durf, levenservaring en het besef dat ik openlijk trots mocht zijn op mijn levensverhaal en de mensen die daarin een essentiële rol speelden.

Ik wilde niet meer verbergen, maar koos toch in eerste instantie voor de intieme en veilige dagboekvorm. Als dagboekschrijver werd ik een toeschouwer van mijzelf en mijn omstandigheden. Het was werkelijk een openbaring. Mijn pennenroerselen vormden een bonte feitenbrij; zo nu en dan poëtisch, soms ongekend rauw en bot, dan weer aangrijpend emotioneel of beschouwend filosofisch. Ze raakten mij in mijn ziel. Al mijn emoties, onzekerheden en vragen vonden een plek. Het was in feite een herontdekking van mijn eigen gewaarwordingen.

Deze dagboeknotities vormden samen met de nieuwsbrieven de bron voor *Dansen in het zand*. Via de nieuwsbrieven groeide ik geleidelijk naar een totale openheid toe. Mijn toegenomen besef van het wonder dat schuilgaat achter een transplantatie sterkte mij in mijn motivatie het verhaal definitief naar buiten te brengen en te delen met anderen.

Ik vond iedere schijn van afstandelijkheid en verbeelding daarbij ongewenst. Daarom schreef ik *Dansen in het zand* van binnenuit, in de autobiografische vorm. Het is het verhaal zoals ik dat werkelijk beleefd heb. Zo authentiek, persoonlijk en oprecht als mogelijk is. Ik had gevoelsmatig een onmetelijke afstand afgelegd, maar mijn verhaal en leven vormden vanaf dat moment één geheel, één thuis.